

New Masters on Tour 2021 | 2022

Ruïnekerk
Bergen NH
2 maart 2022
Aanvang 20:30 uur

Geneva Lewis, viool (Verenigde Staten van Amerika) **Somi Kim, piano (Nieuw-Zeeland)**

Leoš Janáček (1854-1928)	Sonate voor viool en piano in a kl. t., JW. VII nr. 7 Con moto Ballada Allegretto Adagio
-----------------------------	--

Gareth Farr (*1968)	Unforeseen Evolutions voor viool en piano (2016)
------------------------	--

Claude Debussy (1862-1918)	Sonate voor viool en piano in g kl. t., L. 140 Allegro vivo Intermède; Fantasque et léger Finale: Très animé
-------------------------------	---

pauze

Anthony Ratinov, piano (Verenigde Staten van Amerika)

Sergej Rachmaninoff (1873-1943)	Études-Tableaux, opus 39 Nr. 3 in fis kl. t.: Allegro molto Nr. 9 in D gr. t.: Allegro moderato
------------------------------------	---

Modest Moesorgski (1839-1881)	Schilderijen van een tentoonstelling <i>Promenade</i> <i>Gnomus (De gnoom)</i> <i>Promenade</i> <i>Il vecchio castello (Het oude kasteel)</i> <i>Promenade</i> <i>Tuilerieën (Tuileries: ruziënde kinderen na het spel)</i> <i>Bydlo (Vee)</i> <i>Promenade</i> <i>Ballet van de kuikentjes in het ei</i> <i>'Samuel Goldenberg' en 'Schmuyle'</i> <i>Promenade</i> <i>Limoges, het marktplein</i> <i>Catacombæ (Sepulcrum Romanum/Catacomben)</i> <i>De hut op kippenpoten (Baba-Jaga)</i> <i>De ridderport (in de oude hoofdstad, Kiev)</i>
----------------------------------	--

Toelichting programma 2 maart 2022-2030 Ruïnekerk Bergen NH

Van de Tsjechische op de inflectie van de spraak gebaseerde muziek van Janáček, de Nieuw-Zeelandse natuurevocaties van Gareth Farr en de verfijnde taal van Debussy naar de eigenzinnige Russische romantiek lijkt een reuzensprong. Toch is er los van de eigenzinnigheid die ze met de West-Europese en Nieuw-Zeelandse componisten delen nog meer dat Sergej Rachmaninoff en Modest Moesorgski bindt met de klank van Europa. Debussy en ook zijn tijdgenoot Maurice Ravel waren zeer gecharmeerd van de robuuste toontaal van Moesorgski (Ravel maakte niet voor niets een briljant orkestarrangement van diens Schilderijen van een tentoonstelling) en Rachmaninoff was op zijn beurt weer zeer geïnteresseerd in het werk van Debussy. Niet alleen speelde hij regelmatig werk van Debussy, ook diens harmonische taal had grote invloed op de Rus die vaak is weggezet als een verstokte romanticus. Die invloed is goed waarneembaar in de *Études-Tableaux*.

Waar Rachmaninoff vooral een romanticus leek, wekte Leoš Janáček in zijn **Vioolsonate** de schijn dat hij zich volledig conformeerde aan het vierdelige klassieke vormschema dat Beethoven welhaast standaardiseerde in zijn vioolsonates. De schijn bedriegt. De sonate die hij in 1914 schreef en in 1921, kort voor de première in 1922 reviseerde, draagt in alles de eigenzinnige stijl van de rijpe Tsjechische componist. Lange melodielijnen zijn ver te zoeken - de thema's zijn een aaneenrijging van korte motieven die leunen op de Tsjechische spraak - en het werk lijkt meer een aaneenschakeling van karakterstukken. Janáček schreef de sonate naar eigen zeggen in afwachting van de Russische bevrijding van Moravië tijdens de Eerste Wereldoorlog. Hij benoemde de pianotriller die in het spookachtige laatste deel het koraalachtige hoofdthema ontregelt daarom wel als een weergave van de Russische invasie in Hongarije. De in verhouding tot de rest atypisch lange melodielijne van het tweede deel, *Ballade*, ontleende Janáček aan een oudere verloren gegane vioolsonate die hij in 1880 in Wenen schreef.

Waar Janáček zijn eigenheid ontleende aan de Tsjechische taal, haalde de Nieuw-Zeelandse componist Gareth Farr zijn inspiratie uit de Indonesische gamelan die al op jonge leeftijd zo'n grote indruk maakte dat hij uiteindelijk compositie ging studeren, en uit de flora en fauna van Nieuw-Zeeland. Hoewel hij buiten zijn vaderland niet zo bekend is, groeide hij in eigen land uit tot een van de meest gewaardeerde hedendaagse componisten. Zijn rijke oeuvre biedt zo ongeveer alle stijlen en vormen en ook de filmmuziek heeft zijn belangstelling. Dat beeldende, dat filmische is ook waarneembaar in het even etherische als opwindende **Unforeseen Evolutions** voor viool en piano dat hij in 2016 schreef in opdracht van het Tasman Duo en dat in juli 2016 in première ging. Het werk begint sereen als een gamelan met ijle trillers in de viool deels unisono gesecondeerd in de piano en duikt vervolgens in wildere regionen die klinken naar een actief regenwoud vol vogels en ander wild. Beide elementen wisselen elkaar steeds met lichte variaties tot het einde toe af om uiteindelijk tot een synthese te komen waaruit vooral blijkt dat ze twee kanten van dezelfde medaille vertegenwoordigen. *Unforeseen Evolutions* is voor zover bekend niet eerder in Nederland uitgevoerd.

Waar Janáček de klassieke vormen nog vertaalde naar zijn eigen taal, creëerde Claude Debussy niet alleen een eigen toontaal, maar ook een geheel eigen vormwereld. Toch begon hij in 1915 vol goede moed aan een serie van in totaal zes schijnbaar op klassieke leest geschoeide sonates voor verschillende instrumentcombinaties. Hij schreef een cellosonate en de sonate voor fluit, altviool en harp en in 1916, terwijl zijn gezondheid steeds slechter werd,

stond de derde sonate in de reeks, de sonate voor viool en piano, op het programma. Hoewel het titelblad nog steeds melding maakt van zes sonates, zou het zover niet meer komen. De **Vioolsonate** werd Debussy's zwanenzang. Het werk, opgedragen aan zijn vrouw en nog door Debussy zelf in première gebracht met violist Gaston Poulet, is karakteristiek voor de organische rapsodische stijl van de componist. Elke frase lijkt als vanzelfsprekend uit de voorgaande voort te komen. Zo is het tweede thema van het eerste deel een uitwerking van het tweede deel van het eerste thema. Dat hele eerste thema komt gevarieerd weer terug in de, gezien Debussy's fysieke omstandigheden, verbazingwekkend luchtige finale. Het virtuoze Intermède beviel het publiek bij de première zo dat men schreeuwde om een bissering. 'Daar heb ik mij met klem tegen verzet' schreef Debussy nadien. 'Vooral omdat ik de eenheid van de complete sonate wilde eerbiedigen. Uiteindelijk hebben we de hele sonate nog een keer moeten spelen.'

Sergej Rachmaninoff was zeer goed bekend met de Russische nationale muziek van onder andere het Machtige Hoopje rond Nikolaj Rimski-Korsakov waartoe ook Modest Moesorgski behoorde. De componist was zelfs zo gecharmeerd van Moesorgski's Schilderijen van een tentoonstelling dat hij zijn eigen 'schilderijtentoonstelling' componeerde. Zijn twee sets **Études-Tableaux** zijn geïnspireerd op schilderijen, al heeft Rachmaninoff er altijd voor gewaakt de inspiratiebronnen te onthullen. Zoals Debussy bij zijn Preludes de titel pas achteraf noemde om de perceptie van de muziek niet te beïnvloeden met opgelegde beelden, zo wilde Rachmaninoff dat zijn Études-Tableaux als abstracte muzikale verhalen door het leven gingen. Hij schreef twee sets, op. 33 in 1911 en op. 39 in 1916-1917. De laatste set was het laatste dat hij schreef voordat hij Rusland verliet en zich in de Verenigde Staten vestigde. Vandaar dat de werken een sombere lading hebben die nog versterkt wordt door een veelvuldige verwijzing naar fragmenten uit de gregoriaanse melodie van het Dies Irae. Ook in de derde en negende etude is het Dies Irae-thema alomtegenwoordig, al zit het wat verborgen in het thematisch materiaal. Volgens diverse commentatoren dankt de derde etude juist hier zijn 'duivelse' karakter aan. In de negende etude is het Dies Irae-thema vooral manifest in het overdonderende begin.

Modest Moesorgski was ongetwijfeld de meest onbevangen en meest experimentele van de componisten die in de tweede helft van de negentiende eeuw de nationale Russische muziek vormgaven. Dat maakte hij ook duidelijk met een van zijn meest populaire werken, de **Schilderijen van een tentoonstelling**. Moesorgski schreef het werk in 1873 na het zien van de tentoonstelling ter nagedachtenis van zijn op 39-jarige leeftijd overleden vriend, de kunstschilder en architect Victor Hartmann. In het stuk, geschreven voor piano solo, verklankte de componist in verschillende delen diverse schilderijen van Hartmann die hij bij elkaar hield door een steeds terugkerende promenade. Op deze wijze schiep Moesorgski een klinkende wandeling langs de tentoonstelling. Hoewel meesterorkestrator Rimski-Korsakov meende dat het werk niet te orkestreren was, grepen al snel na Moesorgski's dood diverse componisten de uitdaging aan. Maar hoe prachtig en kleurrijk soms ook, de intense pianoversie staat nog altijd het dichtst bij de lyriek en de basisideeën van de componist.

Paul Janssen

New Zealand-born violinist **Geneva Lewis** has forged a reputation as a musician of consummate artistry whose performances speak from and to the heart. Lauded for the “remarkable mastery of her instrument” (CVNC) and hailed as “clearly one to watch” (Musical America), Geneva is the recipient of a 2021 Avery Fisher Career Grant and Grand Prize winner of the 2020 Concert Artists Guild Competition. Other recent accolades include Kronberg Academy’s *Prince of Hesse* Prize and being named a Finalist at the 2018 Naumburg Competition, a Performance Today Young Artist in Residence, and Musical America’s New Artist of the Month.

After her solo debut at age 11 with the Pasadena Symphony, Geneva has gone on to perform with orchestras around the world, including recent and forthcoming appearances with Orpheus Chamber Orchestra, Auckland Philharmonia, Sarasota Orchestra, Pensacola Symphony, Augusta Symphony, and Duluth Superior Symphony Orchestra. She has worked with a number of notable conductors, including Nic McGegan, Edwin Outwater, and Michael Feinstein, and looks forward to collaborations with Giordano Bellincampi, Sameer Patel, Peter Rubardt, and Dirk Meyer. In recital, recent and upcoming highlights include performances at Wigmore Hall, the Concertgebouw, Tippet Rise, Emory University, Purdue Convocations, Kravis Center, and Myra Hess, among others.

While Geneva’s claim to chamber music fame came early on as a member of the renowned Lewis Family Trio with her siblings Nathan (piano) and Rochelle (cello), she has since established the [Callisto Trio](#), Artist-in-Residence at the Da Camera Society in Los Angeles. Callisto received the Bronze Medal at the Fischhoff Competition as the youngest group to ever compete in the senior division finals. They were recently invited on the Masters on Tour series of the International Holland Music Sessions and performed at the celebrated Het Concertgebouw Amsterdam.

Deeply passionate about collaboration, Geneva has had the pleasure of performing with such prominent musicians as Atar Arad, Efe Baltacigil, Glenn Dicterow, Miriam Fried, Ilya Kaler, Michael Kannen, Kim Kashkashian, Ida Kavafian, Marcy Rosen, Mitsuko Uchida, and the Borromeo String Quartet, among others.

An advocate of community engagement and music education, Geneva was selected for the New England Conservatory’s Community Performances and Partnerships Program’s Ensemble Fellowship, through which her string quartet created interactive educational programs for audiences throughout Boston. Her quartet was also chosen for the Virginia Arts Festival Residency, during which they performed and presented masterclasses in elementary, middle, and high schools.

Geneva is currently in the Artist Diploma program as the recipient of the Charlotte F. Rabb Presidential Scholarship at the New England Conservatory studying with Miriam Fried. Past summers have taken her to the Marlboro Music Festival, Ravinia Steans Institute, Perlman Music Program’s Chamber Workshop, International Holland Music Sessions, Taos School of Music and the Heifetz International Music Institute.

Geneva is performing on a violin by Zosimo Bergonzi of Cremona, c. 1770 courtesy of Guarneri Hall NFP and Darnton & Hersh Fine Violins, Chicago.

(Replaces above paragraph for Spring 2021 and 2022 only: Geneva is currently performing on the “Joachim-Ma” Stradivarius, c. 1714, on generous loan from the New England Conservatory.)

South Korean born New Zealand pianist, **Somi Kim** has established herself as one of today's most highly regarded young pianists with a string of competition successes and an extensive concert experience. Somi is an Associate of the Royal Academy of Music. She graduated with an Advanced Diploma in Performance and Master of Arts with Distinction, receiving the HRH Princess Alice the Duchess of Gloucester's Prize, a DipRAM and the Christian Carpenter Prize for the Best Recital. Somi is the 2017 winner of the Royal Over-Seas League Accompanist Prize, and has received the Gerald Moore Award for Accompanists, AESS Patricia Routledge National English Song Accompanist Prize, Mozart Singing Competition Accompanist Prize, Bromsgrove International Musicians Competition Accompanist Prize, Vivian Langrish Memorial Trust Prize, Thomas Art of Song Accompanist Prize, Major van Someron-Godfery Prize for Accompanists, WCOM Concordia Serena Nevill and Barthel Prizes and the 6th Pettman/Royal Over-Seas League Arts International Scholarship. Somi made her debut with Chamber Music New Zealand in 2015.

Sought after as a chamber musician, song accompanist and répétiteur, Somi is an artist for the Kirckman Concert Society, Park Lane Group, Concordia Foundation and is a Yeoman of the Worshipful Company of Musicians. Somi is a scholar on the Britten-Pears and Samling Artist Programmes, Georg Solti Accademia, and is a staff pianist at the International Holland Music Sessions, International Vocal Competition 's-Hertogenbosch, Gisborne International Music Competition and the New Zealand Opera School. Somi is the official pianist with the NZTrio - a piano trio that is recognised as a 'national treasure' and as 'New Zealand's most indispensable ensemble'.

In recital, Somi's recent and future appearances include Het Concertgebouw, Slovak Philharmonic, Wigmore Hall, St. John's Smith Square, Cadogan Hall, Bridgewater Hall and the Edinburgh Fringe, Ryedale, St Endellion and Oxford Lieder Festivals.

Anthony Ratinov began playing piano at the age of four under the teaching of his grandmother, Edit Ratinova, who taught at the renowned Gnessin Music School in Moscow, Russia for 45 years. Most recently, Anthony received the 1st prize at the 2021 Canada International Artists Piano Competition, and the Pianists' Award (1st prize), sponsored by Bösendorfer, at the International Summer Academy in Austria in 2021 and 2019. He also was a semi-finalist at the 2021 Concert Artists Guild Competition, and captured the 3rd prize at the Virtuoso & Belcanto piano competition in Italy in 2017, the 1st prize at the Maryland MTNA Piano Competition in 2009, and the 2nd prize at the International Chopin Competition in Hartford, CT in 2012. Anthony is the recipient of several music scholarships, including the Charles S. Miller Prize, awarded to a gifted pianist at the Yale School of Music who has done outstanding work during the first year of study, the Evelyn Bonar Storrs Piano Scholarship and the R. J. R. Cohen Fellowship for Musical Performance Studies. In addition to many fundraising concerts in the New England area, Anthony has performed at the Kennedy Center

for Performing Arts in Washington D.C., the ORF RadioKulturhaus performance hall in Vienna, as well as at other venues across Italy, the Netherlands, and Austria.

Anthony is currently a masters student at the Yale School of Music studying with Professor Boris Berman. He loves exploring and performing chamber music repertoire, and participating in various musical projects and collaborations. Anthony previously studied at Yale University, where he majored in chemical engineering and graduated with honors, in addition to studying piano with Professor Wei-Yi Yang. Anthony has also performed in master classes of such notable teachers and performers as Boris Slutsky, Mikhail Voskresensky, Roberto Prosseda, Julian Martin, Douglas Humpherys, Marian Hahn, Ian Jones, Yejin Gil, and Gottlieb Wallisch.